

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

22 de junio - 22. junija 1995

LETO (AÑO) LIV (48)

Štev. (Nº) 23

LOJZE REZELJ

Umrlji za domovino

Govor na spominski proslavi 11. junija v Našem Domu v San Justu

mobrancev pod geslom: Bog, Narod, Domovina.

Pol stoletja poteka od tistih tragičnih majskih in junijskih dni, pa nam je tako živo v spominu, kot da se je zgodilo včeraj. Dnevi najhujše narodne tragedije — pokol tisočev slovenskih mož in fantov. Kdor je le mogel, se je pomladi 1945 pod varstvom slovenske domobranske vojske umaknil iz domovine, ki jo je zavezniška politika prepustila komunistom. Ko smo bili umikajoči že na varnem, se je zgodilo tisto nedoumljivo, strašno, kar nas še danes navdaja z grozo: dvanajst tisoč razoroženih domobrancev, mladih slovenskih mož in fantov je bilo s podlo prevaro izročeno v roke svojih smrtnih sovražnikov. Prevara, kakršne verjetno zgodovina ne pozna. Za naše junake se je tedaj začel strašen križev pot, ki se je po težkem trpljenju, mučenju, zasramovanju in ponižanjih končal v jamah postreljenih. Tam, v tistih slovenskih gozdovih so našli naši junaki svoj mučeniški venec. Junaki domobranci, branitelji narodnih svetinj! Ne bomo vas pozabili. Žrtev vašega življenja ne more biti zastoj. Je seme, ki bo obrodilo svoj sad. Prepričani smo, da bo naš narod kmalu zaživel iz teme v luč in popolno svobodo. Njihova čast je šla čez smrt. V poslednjem zemskem dihu jim je na ustih igral smeh. Nihče ni jokal. Ni klet rabljev. Ni tožil nikogar. Njihovo junaštvo je v njihovi smrti. Svoja mlada življenja so dali za vse Slovence. Žrtvovali so se v spravi dar za svojega in za prihodnje rodove. Za našo in za slovensko svobodo. Zvezani, pobiti na tla, izmučeni, žejni, razbičani, po človeško: premagani. Pa vendar prav v poslednjih trenutkih — junaki. Zmagovalci.

Dano nam je, da smo živi pričevalci njihove junaške smrti. Pričevalci domovini in svetu. Odveč je zasoleno vprašanje, zakaj se je to zgodilo. V tistem groznem maju in juniju je bilo v domovini pomorenjenih na tisoče mladih slovenskih življenj. Nad krvniki bo nepodkupljiva zgodovina izrekla svojo sodbo. Pa če se tudi pol stoletni zločin nad domobranci izvršen v domovini zamolčuje, ga noben molk ne more izbrisati. Nasprotno, dela ga še večjega, ker kaže zakrknjenost v zli volji. Ko bo zgodovina pisala zadnjo besedo, bo verjetno to opravila v nekaj stavkih. Ne bo mogla spregledati mučenja in umorov prvega leta revolucije, ki so narod prisilili v obrambo za lastno življenje, pa tudi ne množičnih umorov po vojni, ki so brezpravno klanje izdanih in zvezanih domobrancev — za kar do zdaj še ni bil nihče klican na odgovor. In glej! Neustrašeni mladi jim v srcu domovine že dajejo čast: „Umrlji za domovino! Vsak za svojo ljubljeno, izsanjano.“ Mi pa smo dediči tega hrepenenja in žrtvovanja. Naši junaki so bili vrnjeni, ogoljufani, zvezani, zasramovani, kruto pobiti, a ne premagani! Ob mislih na njihovo žrtev nas vznemirja vprašanje, ali smo tudi mi izpolnili svoje dolžnosti do Slovenije in do njih. Gre predvsem poskrbeti za resnico o njih. Kdorkoli hoče vedeti, lahko ve, da pri nas brez revolucije tudi protirevolucije ne bi

(Nad. na 2. str.)

Slovenci iz Argentine, ki bodo romali na Brezje k Mariji Pomagaj, bodo podarili kip lujanske Marije s temi spremnimi besedami:

LUJANSKA MARIJA — ZAVETNICA ARGENTINE

Slovenski begunci pred komunističnim nasiljem, ki smo našli svobodo, zavetje in kruh v Argentini, poklanjamo baziliki Marije Pomagaj na Brezjah kip nebeške Matere kot jo časti argentinsko ljudstvo — z željo, naj spominja obiskovalce tega svetega kraja na Marijino dobroto, katere smo njeni otroci povsod deležni, tu ali daleč od domovine v argentinskem narodnem svetišču v Lujanu, kjer je ustoličena tudi brezjanska podoba — njej v čast in zahvalo za materinsko varstvo, v spomin in v pričevanje naše zvestobe.

Junija 1995

Ob petdesetletnici begunstva

Dr. Drnovšek v Argentini

V ponedeljek, 12. junija, je sekretar za ekonomske odnose Anton Rop imel sestanek z argentinskimi in slovenskimi podjetniki. Med drugim je poudarjal gospodarske ukrepe, ki jih podvzema Slovenija. Govoril je predvsem o privatiziranju luke v Kopru, Brnika, Telecoma itd. Zagotovil je prost pretok kapitala in dividendov. Predvsem so mu slovenski podjetniki prikazali probleme, ki jih imajo pri trgovanju s Slovenijo: slabe prometne zveze s Koprom,

in hoče sedaj trgovati z vsem svetom, in seveda tudi z Argentino.

V torek, 13. junija, se je dr. Drnovšek najprej poklonil osvoboditelju Argentine generalu San Martinu in položil venec pred njegov spomenik. Nato se je zadržal v pogovoru na zunanjem ministrstvu, potem pa se je odpeljal v predsedniško palačo v Olivosu, kjer ga je sprejel predsednik Argentine dr. Carlos Saúl Menem. Tam je podpisal dogovor o gospodarski izmenjavi in

Predsednik ZS Marjan Loboda v nagovoru dr. J. Drnovšku.

prekratke plačilne roke, pomanjkljiva financiacija itd. Rop je pojasnil, da se je prav sedaj ustanovila družba za pospeševanje izvoza. Na koncu je pozdravil podjetnike še sam predsednik vlade, ki je pojasnil, da je Slovenija že prebolela izgubo južnega trga

ekonomski trgovini z viceministrom za zunanje zadeve Fernandom Petrelom.

Nato sta se oba predsednika pogovarjala predvsem o gospodarskih vprašanjih kakor tudi o problemu Bosne idr. Dr.

(Nad. na 2. str.)

Kulturni del sprejema na slovenskem veleposlaništvu. Pojeta solista Ana Rode in Luka Debevec ob spremljavi Ivana Vombergarja.

Spominska slovesnost na Teharjah

Spominska slovesnost na Teharjah je privabila nad 4000 rojakov iz Slovenije in vsega sveta. Po maši mariborskega škofa F. Krambergerja (somaševali so delegat J. Škerbec in trije duhovniki iz Argentine) so govorili Lojze Oset, predsednik občinskega sveta mesta Celja, Jože Hubad iz Švice, Marjan Schiffrer iz Argentine, Stane Šter-

benk od Nove slovenske zaveze in Nace Polajnar, vodja poslanske skupine SKD.

Okoli križa je plapolalo morje spominskih lučic, zadaj pa so plapolale državna, žalna in slovenska narodna zastava. Pri slovesnosti je pel celovški zbor Gallus. (Več v prihodnji številki)

TD

Odmevi v Sloveniji na dr. Drnovškov obisk v Argentini

V slovenskih časopisih je precej odmeva na obisk predsednika slovenske vlade dr. Janeza Drnovška v Argentini. Poleg podrobnih poročil omenjajo srečanje s slovenskimi izseljenci. V Delu poroča Uroš Izgoršek o tem z besedami:

»Predsednik vlade je v kratkem nagovoru zbranim gostom dejal, da je Argentina za Slovenijo še zlasti pomembna zaradi tamkajšnje slovenske skupnosti. Marjan Loboda, predsednik krovne organizacije povojnih izseljencev Zedinjena Slovenija, je zbranim povedal, da se je odnos matične države do argentinskih izseljencev bistveno izboljšal. »Storili smo vse, da je Argentina spoznala prizadevanje Slovencev za osamosvojitve. Bila je med prvimi državami, ki so jo priznale, za kar gre zasluga tudi politični emigraciji. Bili smo lojalni do Slovenije, zdaj to pričakujemo tudi z njene strani.«

S temi besedami je izročil premieru peticijo s 24.000 podpisov, ki pozivajo sloven-

ske državo, naj vendarle popravi krivice, storjene »med revolucijo in komunistično diktaturo po njej.«

Dnevnik Slovenec pa je posvetil velik del druge strani temu obisku. Poročilo je napisal Tine Debeljak in precej obširno govori o sprejemu na veleposlaništvu, obenem pa je objavljen v celoti nagovor predsednika ZS Marjana Loboda.

Slovenska televizija je med drugim prikazala sprejem na veleposlaništvu in omenila izročitev peticije.

SLOVENSKO TRGOVSKO SREDIŠČE V MOSKVI bodo osnovale štiri podjetja: celjska Kovinotehna, Mercator Catering iz Ljubljane, ljubljanski Petrol in IBN JT iz Ljubljane.

Središče bo razstavljalo, sprejemalo naročila in razpošiljalo blago številnih slovenskih podjetij. Pri trgovanju v Rusiji so številne težave vseh vrst.

Umrli za domovino

(Nad. s 1. str.)

bilo. Začela je teči kri — in to nedolžna kri najboljših Slovencev. Nesmislna stalinistične revolucije so se uprli Slovenci, to je tisti, ki so bili sposobni videti, kaj se za zavajajočo kratko NOB dejansko skriva, in ki so imeli svoj narod tako radi, da so za njegovo svojitev tvegali vse. To so bili veliki poštenjaki in veliki idealisti. Telesnega življenja jim ne moremo vrniti, dobro ime pa jim moramo. Vendar kako da nobena od slovenskih demokratičnih vlad, nobena parlamentarna stranka, ne državni zbor, da ne govorimo o državnem predsedstvu, še niso javno obsodili umorov, ki jih je komunistična partija Slovenije izvajala »v imenu ljudstva«. Ali izvoljeni predstavniki istega ljudstva ne čutijo in ne razumejo, da so s svojim mandatom sprejeli dolžnost razčistiti meglo, s katero so komunisti desetletja

ovijali svoje laži in zločine? Ni mogoče razumeti, da slovenska oblast do danes ni izrekla o teh množičnih pobojih jasne obsodbe ter ni našla ene same osebe, ki bi bila odgovorna zanje. Nočemo maščevanja, obsodba zločinov in zločincev pa je stvar javne morale. Upati smemo na dan, ko bodo nove generacije pričele razumevati vso grozoto stalinistične revolucije. Naše pričevanje mora prodreti v slovensko državo, da bodo sedanji in bodoči rodovi prav vrednotili žrtve pobitih in pomorjenih.

Vam, naši mučenci po vsej Sloveniji in po svetu, hvala za vaše žrtve: darovali ste največ, kar ste imeli. Vaša nedolžna prelita kri ni odtekla zaman. Kri odrešenja, seme, iz katerega bodo v našem narodu spet vzkli tiste vrednote, za katere ste umrli: RESNICA, POŠTENJE, DOBROTA.

Dr. Drnovšek v Argentini

(Nad. s 1. str.)

Drnovšek je povabil dr. Menema na obisk v Slovenijo, kar je ta z veseljem sprejel. Slovenski premier je nato ostal še na kosilu. Popoldan je obiskal še gospodarskega ministra dr. Dominga Cavalla. Ta je v pogovoru pokazal, da dobro pozna Slovenijo in njene probleme. V svoji dinamični analizi je nakazal podobnosti obeh držav, Slovenije in Argentine, ki sta imeli podobne težave in se sedaj uspešno izvijata iz problemov inflacije in se ukvarjata s privatizacijo in tržnim gospodarstvom. Govorila sta o sodelovanju skupnih trgov Mercosur in Sefta. Dr. Janez Drnovšek je nakazal, kako

je Slovenija uspešno premagala inflacijo in da je v privatizaciji sedaj na vrsti javni sektor. Tudi sta bila oba mnenja, da je sedanja trgovska izmenjava — 14.000 dolarjev na mesec — odločno premajhna in da jo bosta povečala.

Pozneje je obiskal še parlament in njegovega predsednika Edvarda Menema, kjer se je sestal s parlamentarci, ki sestavljajo klub prijateljev Slovenije, ki se je ravnokar ustanovil. Popoldan je imel daljše strokovno predavanje v CARI — Consejo Argentino para las Relaciones Internacionales, ki združuje argentinske diplomate.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Znova se moramo vrniti k tisti točki argentinske politike, ki je značilna za sedanjost in ki verjetno nima mnogo podobnih primerov širom sveta: skoraj popolno pomanjkanje opozicije in rastoče težave v lastni stranki. Vlada se iz tega stanja ne more izkopati.

STRELJAJTE NA MINISTRA

Mnogokrat smo že pregledali ta pojav pomanjkanja opozicije. Radikalizem po svojem porazu leta 1989 ni mogel dvigniti glave, in nikdar ni resno ogrožal vladnih položajev. Prava opozicija se je začele šele, ko je »skupina osmih« izstopila iz peronizma (s Chachom Alvarezom na čelu) in pričela lastno politično pot. Po ustavodajnih volitvah, ko je Velika fronta nepričakovano in prepričljivo zmagala v prestolnici, se je pravzaprav šele pričela politična ofenziva na vladne položaje. Ta ofenziva je prišla do izraza, ko je Solidarna fronta na predsedniških volitvah zasedla drugo mesto s svojim kandidatom Bordonom (tudi uskokom iz peronizma) in porinila na tretje mesto radikalizem.

Maja je Menem prepričljivo zmagal na predsedniških volitvah. A takoj po volitvah so se za vlado pričele hude težave: gospodarstvo se nahaja v kritičnem stanju; a prav v tem stanju je kongres soglasno ukinil predsedniški veto na nekaj zakonov gospodarske narave, ki jih je vlada smatrala za bistvene. Med temi je bil zakon o patentih zdravil, za katerega sta se potegovala tako gospodarski kot zunanji minister in ki ga je predsednik sam označil kot izredno važnega.

Ne bomo tu znova razlagali naravo tega zakona; svojčas smo o tem že pisali. Gre za politično naravo poteze, ki jo je podvzel kongres in ki gotovo meri v osrčje oblasti gospodarskega ministra. Ni mogoče, da vladna stranka oziroma njeni poslanci, ki imajo celo lastno večino v senatu in zavezniki tudi v poslanski zbornici, enostavno ukinejo predsedniški veto, ne da bi v ozadju bila kaka »črna roka«, ki ima svoje namene. Dejansko ne gre za zdravila, za javni blagor (kolikokrat so se vsi nanj požvižgali!), marveč za krvavo borbo za kose oblasti v novi vladi, ki jo sestavlja Menem za svojo drugo predsedniško dobo. Ni mogoče razumeti tako grobe borbe med kongresom in ministrom, če ne upoštevamo ozadja, kjer se nahajajo »težki kanoni« peronizma, ki imajo odločilna mesta v vladi sami.

To je prišlo do izraza tudi te dni, ko se je v senatu pojavil zakonski osnutek o novi zgradbi vlade (zakon o novih ministrstvih), kjer je znova predlog, da se gospodarsko ministrstvo deli na dvojce, in s tem okrne moč ministra Cavalla. Istočasno se je pojavila tudi sodnijska tožba proti ministru, češ da je poneveril javni dokument, ko je svoje stanovanje zapisal za četrtno realne vrednosti in s tem plačal manjše davke. In še: kje je dobil denar, da si je kupil tako drago stanovanje.

Cavallo ima probleme na treh različnih frontah: 1. Proti glavnemu tajniku predsedništva in bodočemu koordinacijskemu ministru. Eduardo Bauzá hoče zase del

Nato je dr. Drnovšek odgovarjal na časnikarski tiskovni konferenci, zvečer pa je v elitnem hotelu Alvear Palace pogostil povabljenе diplomate, parlamentarce, podjetnike in predstavnike Slovencev.

V sredo, 14. junija, je predsednik slovenske vlade imel še pogovor z vodilnimi predstavniki argentinskih podjetnikov, popoldan pa je že odšel nazaj v Slovenijo.

oblasti, ki jo trenutno poseduje Cavallo. Premirje, ki sta ga sklenila je le delno. Bauzá nič ne stori, da bi se mir razširil na ostale fronte. 2. Proti kongresu. Tu ima nasprotnike tako v poslanski zbornici (poslanci nikdar niso soglašali s Cavallovim načinom vladanja), in zlasti v senatu, kjer predsednikov brat Eduardo Menem vodi svoj lastni boj za večji obrok oblasti in je globoko ljubosumen na gospodarskega ministra. 3. Proti provincijskim guvernerjem. Tem ni po volji pritisk, ki ga Cavallo izvaja na provincijske ekonomije. Minister bistveno zahteva, da se po provincah izvede enaka gospodarska politika, da se kirurško posega na področju državnih uslužbencev in da se ukine večji del socialnih stroškov, ki so že tako pod kritičnim nivojem. Ker se to ne izvršuje, je minister zaustavil dotok federalnih fondov in s tem povzročil hude krize v številnih provincah. Naravna posledica tega je srd guvernerjev na ministra in ukaz, da provincijski zastopniki v kongresu sodelujejo pri ofenzivi proti Cavallu.

IN GOSPODARSTVO

Vprašanje je, kdo ima prav? Minister ali tisti, ki ga napadajo? Odgovora ni, ker ima vsak svoj prav, in resnica je odvisna od zornega kota, iz katerega opazujemo celotno dogajanje. Dejstvo pa je, da zaradi teh nevarnih iger trpi celotna zgradba argentinskega gospodarstva: borza pada vsakič, ko pride do takih spopadov, zunanji upniki ne razumejo te politike, in tuji kapitali, od katerih je odvisno ozdravljenje argentinskega gospodarstva, kažejo kaj malo volje, da bi se vrnili potem, ko so Argentino trumoma zapustili po mehiški krizi.

Istočasno pa se kriza kaže z vso silo. Menem je sicer napovedoval »dva nekoliko težka meseca«. Vendar je težko verjeti, da bo potem vse dobro. Slučajno sta prav ta meseca nekoliko lažja kar se tiče plačevanja zunanjšega dolga. Država pa ima težke kompromise, ki bodo dosegli svoj višek prav novembra in decembra, ko bo treba plačati 1.289 in 1.528 milijonov dolarjev. Kje bomo dobili te vsote, ko pa davčna nabirka nenehno pada zaradi recezije, ki jo je priznal (a potem zanikal) sam minister Cavallo?

In znova se vrnemo na stabilnost gospodarskega ministra: je mogoče v takem finančnem stanju kar naenkrat zamenjati krmarja gospodarske ladje?

Pa še nekaj drugih dejstev: Menem je priznal, da se večja problem brezposelnosti. Kako ga rešiti sredi recezije, ki grozi tudi gradbeni dejavnosti, od katere si je vlada največ obetala pri boju proti brezposelnosti? In še: argentinska zunanjetrgovska bilanca si je opomogla zlasti zaradi izredno povečanega izvoza v Brazil; tam pa imajo svojo krizo, in tamošnji gospodarski krogi vedno bolj protestirajo proti »argentinski invaziji«. Sploh je nevarno biti tako odvisen od enega samega odjemalca. Če pade izvoz v Brazil, se lahko zruši celotna struktura že kritične argentinske proizvodnje. Primer omejitve uvoza avtomobilov je kaj zgovoren v tem smislu.

Da je mera polna, se je ob ministra obregnila tudi katoliška Cerkev. Córdobski kardinal Primatesta je javno označil Cavalla kot »tehnika, ki ne upošteva socialne cene svoje gospodarske politike«. Kljub temu je kardinal ljudi prosil »potrpljenja«, ker da izboljšanje položaja zahteva časa. A zaskrbljivo je dejstvo, da po dolgih letih Cavallove vlade še vedno vse stoji, kot grafično trdi argentinski izraz, »speto z bučikami«. Nič ni varnega, nič trdnega v celotni zgradbi gospodarstva. In v tem tudi ni videti kakega hitrega izhoda.

PISMO OD DOMA

Dragi prijatelj!

Res ne vem, kako naj razložim vzroke, da se tako dolgo nisem oglasil s pismom. Pisanje mi kar ne gre od rok, ker vem, da ne morem sporočiti prav nič spodbudnega ali veselega. Gotovo si že iz novic, ki jih dobivaš, razbral, da je dogajanje v Sloveniji zašlo na pot, ki je daleč od pričakovane. Za vas je to veliko razočaranje, prav gotovo pa tudi za mnoge pri nas. In pisati o tem, kako prevzemajo položaje in pozicije bivši komunisti ali njihova mladina, mi ne gre od rok, pravzaprav se kar izogibam tega. Če pa že pišem, se tega skoraj ne morem izogniti. Vse skupaj, kar se dogaja, je posledica rezultata volitev leta 1992 in dobro premišljene taktike komunistov in LDS. Praktično sedaj v Sloveniji na nobenem pomembnem položaju ni več nikogar iz Demosa.

Razbitost o čemer sem Ti že nekajkrat pisal, je voda na mlin komunistov, in najbrže jo na svoj rafiniran način celo podpirajo ali povzročajo. Ne vem, če sem Ti že pisal ali pripovedoval o neki TV oddaji iz leta 1991, ko je na okrogli mizi o političnem položaju v Sloveniji vprašala časnikarka enega od udeležencev te razprave, Jurija Terseglava, ki je znan gospodarstvenik v Münchenu in nasprotnik komunistov ter aktivni delavec v Svetovnem slovenskem kongresu, kaj misli o sedanjem (takratnem) političnem trenutku v Sloveniji. Pa je dejal približno ali skoraj dobesedno takole: „Ko so komunisti ugotovili, da bodo morali dovoliti večstrankarski sistem, so rekli svojim članom: Ti, Rupel, boš ustanovil SDZ (Slovensko demokratsko zvezo); ti, Žakelj, boš ustanovil socialistično stranko; ti, Plut, pa zelene.“ In točno tako je tudi bilo, saj po štirih letih najdemo vse te spet v naročju LDS, kar je v bistvu komunistična mladina. In to je slika tudi sedanjega stanja pri nas. Do volitev se ne bo nič spremenilo. In tako kot so v bistvu krščanski socialisti s svojo številčnostjo omogočili komunistom, da so speljali svojo revolucijo pod krinko NOB, tako sedaj krščanski demokrati omogočajo, da se vsi komunisti pod drugim imenom spet prilastajo vseh pomembnih položajev in volijo svojo politiko. Krščanski demokrati pa dobivajo drobtinice. Peterle je dobil veliko klobuto za svojo naivnost, ko so ga izigrali pri pogajanjih z Italijani. Pa jih še ni srečala pamet in še vedno vlečejo voz z njimi. Žal je tako in nič ni mogoče spremeniti. In kaj naj Ti potem pišem? O tem, kako levica nadaljuje svojo politiko, kako so izglasovali zakone in predpise po svoji želji, ker imajo s krščanskimi demokrati večino v parlamentu, itd.? Verjemi, da sem Ti z veseljem pisal o spremembah, ki so se dogajale prvo in drugo leto, sedaj pa res nimam več kaj pisati o tem oziroma enostavno nočem.

Tudi sam ne sledim več tako aktivno temu dogajanju. Več ali manj preberem samo naslove v časopisih, vsebina pa me ne zanima več, ker že tako vem, kaj in kako je, ali bo, in bi se po nepotrebnem vznemirjal ob zavesti, da si nemočen in ne moreš prav nič vplivati na dogajanje. Stvari so se za našo tisto smer, ki mi ni všeč, in na žalost nisem edini, ki se noče več zanimati za dogajanje. Morda si opazil tudi spremembe v Sobotni prilogi Dela, že tako ali tako je znano, da ima urednika komunistično usmerjenega, zadnje čase pa je vsebina vse bolj naklonjena levici. Tudi na TV so stvari takšne, da kakšne posebne kritike na račun vladajočih strank ni. Včasih se sliši kaj kritičnega, pa še to bolj poredko. Svetla točka so bile občinske volitve, ki dajo slutiti, da se je pri ljudeh vendarle nekaj spremenilo. Rezultati, ki so bili doseženi pri pro-

tikomunističnih strankah, so upanja vzbujajoči, in če se bo stvar razvijala tako tudi v naprej, potem lahko upamo, da bodo naslednje parlamentarne volitve v jeseni 1996 prinesle takšen sestav parlamenta, ki bo mnogo bližji našim željam.

To, kar sem Ti sedaj napisal, je pogled iz Tvojega ali mojega zornega kota in verjetno še marsikoga, ki vrednoti stanje, kakršno je, zgolj iz političnega vidika, iz določene politične usmeritve.

Pa vendar je še kar precej drugih zornih kotov in kriterijev, ki to našo slovensko državo postavljajo v ocenjevanje. Mi vsaj smo v vseh naših pogledih več ali manj takšni, da nam je komunizem in antikomunizem več ali manj edino merilo. Tako bo tudi ostalo. Toda svet in precej ljudi pri nas, predvsem mlajše generacije, pa nimajo takšnih kriterijev. Slovenijo ocenjujejo po drugih kriterijih. Te dni so nam predvajali posnetek sprejema naših predstavnikov iz ministrstva za obrambo pri ameriškem sekretarju za obrambo, ki je v angleščini na govornem odru pred množico gostov in časnikarjev odrecital slovensko himno in znano besedilo iz Prešernove Zdravljice: Žive naj vsi narodi, ki žive dočakat dan, da koder sonce hodi, prepir iz sveta bo pregnan, da rojak prost bo vsak, le sosed bo mejak. Amerika je spoznala strateško pomembnost Slovenije in izgleda, da je mnogo pripomogla, da so Italijani umaknili veto in smo prišli do pogajanj za vstop v Evropsko zvezo (t. j. združene države Evrope). Najbrže Amerika ne daje kakšnega posebnega pomena bivšim komunistom in gotovo računa, da se bodo stvari slej ko prej spremenile. Dvomim, da bi Američani kot izraziti antikomunisti pokazali tolikanj pozornosti in zavzemanja za Slovenijo. Za nas se močno zavzemajo Francozi in Nemci, pa tudi druge države v zahodni Evropi so nam naklonjene. Mogoče njihovi pogledi izhajajo iz bolj dolgoročnih vizij. Tudi z državami kot so Češka, Poljska, Madžarska ter Slovaška sklepamo ugodne sporazume, predvsem glede brezcarinskega prometa. Avstrijci so nam izrazito naklonjeni.

In stanje doma? Nesporo gre za pomembne pozitivne premike v gospodarstvu. Trenutno se že bližamo 3.000 milijonov dolarjev deviznih rezerv, začeli pa smo leta 1991 iz nič. Tolar je stabilen, od začetka leta 1994 do konca leta se je kurz marke povečal za borih 5%. Inflacija je sicer rasla povprečno za 1% mesečno, toda cene so se ustalile, vsaj zadnje tri mesece; celo znižujejo se, te dni svinjsko meso za skoraj 15%. Ponudba blaga je velika, odprtih je nešteto novih trgovin, podjetij in obratov. Ljudje so vozijo v dobrih in kvalitetnih avtomobilih. Hiše se še vedno zidajo in to lepe hiše. Lokali so moderni in lepo urejeni, neurejen in zastarel lokal, npr. gostinski, je obsojen na propad. Res je nekaj večjih podjetij, ki so bila znana kot socialistični kolosi, v velikih težavah. To je normalno in prav je, da se slej ko prej z njimi razčisti. Nekaj davka je treba plačati. Gradijo se avtoceste in v štirih, petih letih bo Slovenija od italijanske meje do madžarske in avstrijske meje prevozna po najmodernejši cestni povezavi. S tem se bodo odprle velike možnosti transporta med zapadno in jugozapadno Evropo in vzhodom, predvsem Češko, Slovaško, Madžarsko, Poljsko in Ukrajino in seveda tudi Rusijo. Pristanišče Koper, ki je že sedaj zanimivo za mnoge države, saj je najbližja in najenostavnejša povezava s srednjo in vzhodno Evropo, bo še pridobilo na pomembnosti.

Imamo še vedno precej brezposelnosti, ta bo vedno tudi ostala, le v taki meri ne, toda ljudje se bodo morali navaditi delati sami; služb nihče ne bo več ponujal tako

Spominska proslava v San Justu

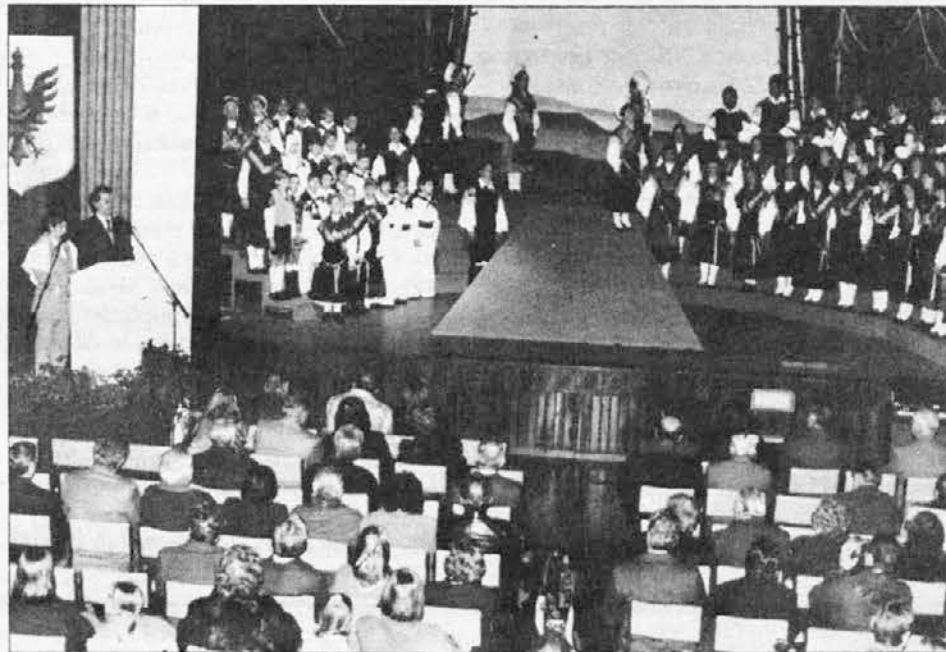
11. junija 1995

Mrzlo jesensko jutro je napovedovalo manjšo udeležbo. Pa smo že pred osmo uro zjutraj opazili izredno veliko rojakov, ko smo se zbirali pred cerkvijo. Cerkev je bila polna in med sv. mašo je prepeval Mladinski pevski zbor. Župnik Tone Bidovec je pridigo posvetil spominu pred petdeset in več leti pobitih domobrancev in drugih žrtev brezbožnega komunizma. Tudi maša se je brala zanje.

Potem se je vsa množica rojakov zbrala na dvorišču Doma, pred spomenikom Franceta Balantiča. Mlad par v narodni noši je položil venec pred spomenik, predsednik Doma Albreht pa je v kratkih a ganljivih besedah poudaril pomembnost proslave. Nato smo v dvorani poslušali spominski govor, katerega je imel Lojze Rezelj in je objavljen na uvodni strani, nakar se je odprl zastor in smo zagledali na odru nad

60 mladih slovenskih obrazov. 25 otrok Balantičeve šole in 35 članov mladinskega pevskega zbora. Program sta povezovala Danica Malovrh in Blaž Miklič. Recitali pa so: Irena Urbančič-Pogljajen, Metka Markovič-Marinčič, Tatjana Modic-Kržišnik, Marta Urbančič-Oblak, Kristina Jereb-Qualizza, Marko Malovrh in Martin Selan. Dovršeno podane recitacije, še posebej ljudskošolskih otrok in ubrano petje Mladinskega pevskega zbora pod vodstvom Andreja Selana, vse v skrbni režiji Frida Beznika je dalo proslavi ob petdesetletnici poseben in ganljiv kulturni užitek. K temu je seveda pomagala odlična scena, katero je izdelal Tone Oblak s sodelavci. Luči pa je imel na skrbi Pavel Malovrh.

Ob izredno veliki udeležbi rojakov iz San Justa in okolice, je proslava odlično uspela.

Spominska proslava v dvorani Našega doma v San Justu.

kot некоč. Plače se večajo, sedaj je povprečna slovenska plača neto blizu 900 mark ali okoli 600 ali nekaj več dolarjev. Toda to ni realna slika, posebej če pogledaš, s kakšnimi avtomobili se vozimo, koliko ljudi je v gostinskih lokalih, kakšne hiše se grade, kakšni so novi lokali odnosno trgovine, itd. Po mednarodnih ocenah je Slovenija od vseh držav komunističnega sistema najbolj napredovala in na najboljši poti, da se kmalu v celoti vključ v zahodno integracijo kot enakoveren član.

Obstaja pa še nekaj, kar je izredno pomembno za orientacijo ljudi in njihovo politično usmeritev. Afere in zlorabe, nezakoniti postopki. Tega pa je kar precej pri nas in prav tako počasi in temeljito osvešča ljudi in jim odpira oči. V teh zadevah prednjačijo člani LDS. Njihova nadutost in aroganca povzročata dogajanja, ki se velikokrat končajo tako, da pridejo na dan ugotovitve o nepravilnostih ali pa se končajo na vrhovnem sodišču ali ustavnem sodišču, ki poskrbi, da se stvari postavijo na pravo mesto. Lanske afere s stanovanjskimi posojili, ki jim je botroval minister za pravosodje Kozinc (je moral odstopiti), so naredile veliko škodo LDS in posledice so bile očitne na volitvah. Sedaj je kar nekaj zadev, kjer je moralo posredovati ustavno ali vrhovno sodišče, kot je primer Petana, nato Logarjeve direktorice, nekake revizorske službe za celo Slovenijo, ki so si jo hoteli podrediti tako kot TV, pa nazadnje primer Ruglja, ali pa primer odvetnika Majna iz Maribora, kateremu je vrhovno sodišče dalo prav v sporu z ministrico za pravosodje in je že podana interpelacija za njen odstop, kajti ugotovljeno je bilo, da je kršila ustavo. In še mnogo takšnih in podobnih stvari je, ki razjedajo

image LDS. Minister Kacin je dejal, da kdor noče gledati parade na TV ali biti prisoten doma, naj gre kar v inozemstvo. Takšna izjava je povzročila val ogorčenja in ga je lahko zaslediti v reakcijah v pismih bralcev. Pred dnevi sem bral, da znotraj LDS divjajo ostru boji med člani vodstva, vendar trenutno to prikrivajo nazven. Prav gotovo bo ob naslednjih volitvah stvar drugačna. Pustiti moramo času, da se stvari počasi uredijo, kajti naenkrat ne gre. Posledice 45-letne vzgoje in vladavine komunizma so še prisotne v ljudeh, v njihovem načinu življenja in razmišljanja.

Saj konec koncev ni bistveno, kaj se trenutno dogaja. Bolj pomembno je, da bodo naši vnuki in vnukinje ter zanamci imeli lepše in boljše življenje. Nam pa ostajajo še delno neuresničene želje, ki pa se nam bodo morda le uresničile, če bomo dočakali še nekaj let.

Mislím, da je kar prav, če se ob 50-letnici tragičnih dogodkov, tisti, ki to zmoro, vrnejo domov na obisk. Maja naj bi bila proslava zmage nad fašizmom, predvidena je bila vojaška parada, toda proti njej je bilo toliko ljudi, da so jo, izgleda, opustili in je ne bo. Želijo narediti proslavo, ki naj bi skušala prikazati, da je sedanja Slovenija nadaljevanje tistega, kar se je začelo leta 1941. Razklanost Slovencev se bo še povečala. Slovenska zaveza in desno usmerjene stranke se pa ne nameravajo udeležiti teh proslav, tudi Cerkev ne. V Cankarjevem domu bo pozneje Slovenska zaveza priredila Črno mašo in po svoje obeležila konec vojne.

Prav je, da se sliši tudi druga stran, kajti med ljudmi je že mnogo bolj jasno, kaj se je dogajalo med vojno in kje so vzroki za odpor proti komunistom.

Občni zbor društva Zedinjena Slovenija

POROČILO FRANCA VITRIHA O SLOVENSkih OSNOVNIH ŠOLAH

Slovenske sobotne šole v območju Velikega Buena Airesa in v notranosti države je v letu 1994 obiskovalo 473 otrok, 235 deklic in 238 dečkov. Osmi razred je končalo 33 otrok, in v vrtcu je bilo 102 otrok.

Poučevalo je 90 učnih moči, 25 doma rojenih, 65 rojenih v Argentini.

Špansko govorečih otrok je bilo 45, 19 deklic in 26 dečkov.

Poučevalo je 8 učiteljic, od teh 7 rojenih v Argentini. — Skupno je 98 učnih moči poučevalo 518 otrok.

Šolski odsek je imel redne mesečne, po potrebi izredne seje, ki so se jih udeleževali voditeljice, delegat dr. A. Starc, po njegovi smrti delegat župnik Jože Škerbec, občasno Frido Beznik in predsednik ZS prof. Tine Vivod.

S šolami v notranosti države imamo stike.

Voditeljica šole sv. Cirila in Metoda je v razgovoru za DŽ januarja 1995 te stike predstavila: S šolskim referentom imam redne stike od leta 1972. Od njega prejemam program in šolsko gradivo, ki ga potem prikožim za naše razmere.

Obisk državnega sekretarja za Slovence po svetu dr. Petra Vencija od 23. marca do 15. aprila. 26. marca so v Slovenski hiši učenci slovenskih šol skupno z učitelji pozdravili državnega sekretarja za Slovence po svetu dr. Petra Vencija in gospo, svetovalko ministrstva Matejo Maček in voditeljico odseka za državljanstvo pri notranjem ministrstvu Alenko Mesojedec-Prvinšek.

V dvorani so se predstavile posamezne šole z recitacijo, vse skupaj pa s pesmijo. Program je povezovala in vodila voditeljica Jurčičeve šole Metka Slabe. Nastop je zamislil in režiral Frido Beznik.

10. aprila so se gostje srečali z učitelstvom slovenskih šol na večerji v Slomškovem domu. G. sekretar se je pogovarjal z učiteljicami in preživel prigraden večer v lepo pripravljenem salonu.

Srečanje in pogostitev je organizirala in pripravila Saša Omahen, predsednica odbora staršev Slomškove šole.

3. julija 1994. Proslava šolskih otrok na čast mladinskemu zavetniku sv. Alojziju v Slovenski hiši. V cerkvi Marije Pomagaj je sveto mašo za žive in pokojne katehete učitelje in učence daroval delegat župnik Jože Škerbec, ki se je v mašnem govoru posebno spominjal pok. kateheta dr. A. Starca.

Po sveti maši smo se pred spomenikom žrtvam revolucije poklonili junakom in mučencem z molitvijo, besedo in pesmijo.

V dvorani pa so sedanji in bivši učenci Baragove šole v režiji voditeljice Mirjam Goljevšček zaigrali Andersonovo otroško igro „Nova cesarjeva oblačila“.

3. septembra 1994. Športni popoldan onovnošolskih otrok. Po končanem dopoldanskem pouku se je zbralo 150 šolarjev od 4. do 5. razreda vseh slovenskih sobotnih šol Velikega Buena Airesa v Slomškovem domu.

Pod vodstvom Saše Omahna in mladih sodelavcev Veronike Vivod, Helene Zarnik, Janija Dobovšek, Kristjana in Marjana Vivod so se šolarji pomerili v petih športnih igrah: v vlečenju vrvi, med dvema ognjema, nogometu, ping-pongu dvojicah in štafeti. Športno popoldne je z obiskom počastil odpravnik poslov na veleposlaništvu prof. Matjaž Puc v družbi častnega konzula Hermana Zupana in predsednika ZS prof. Tineta Vivoda.

13. septembra 1994. V San Lorenzu pri Rosariu slavje 125. obletnice obstoja reda Slovenskih šolskih sester. Slovenske šole je zastopala Prešernova šola. Voditeljica Mija Markež, učiteljica Mojca Jelenc, Nedi

Kopač, dve mami in bivša učenka Saša Jelenc in 23 otrok v narodnih nošah, so dali temu slavju poseben počat. Otroci so pod vodstvom Mojce Jelenc nastopili pri kulturnem programu, kjer so zapeli šest pesmi, tri Slomškove in tri narodne.

Ko so uradni zastopniki po prireditvi odšli na občino, so otroci recitali in prepevali s sestrami narodne in nabožne pesmi.

14. septembra 1994. Slomškova proslava v Slovenski hiši. Sv. mašo je daroval delegat župnik Jože Škerbec. V cerkvenem govoru je govoril o Antonu Martinu Slomšku, očetu slovenskih šol.

Po sveti maši so otroci zasedli sedeže v dvorani razdeljeni po šolah. Navadno so nastopile vse šole. Nastop je predstavila voditeljica Marjana Batagelj kot šolsko uro, poklonjeno škofu Slomšku. Vsaka je pripravila nekaj, odvisno od števila učencev in njihove starosti.

Skupno pa smo pod vodstvom Mojce Jelenc in zborčka Prešernove šole zapeli: Ob bistrem potoku, Le sekaj, sekaj smrečico in Sonček čez hribček gre.

Po faksu 29. septembra 1994 nam je Mateja Maček, svetovalka ministra, sporočila, da so pripravili dve pošiljki knjig, eno od Založbe Mihelač, eno pa od založbe Colibri. To bo deset kompletov 70 različnih knjig za naše šole. So to ponatisi slovenskih klasikov in nekaj knjig otroške literature.

Kovček z delom knjig, zemljevide in promotivno gradivo, so prinesli pevci zbor Srečko Kosovel, ostalo so pa poslali po navadni pošti (z ladjo).

Za srednješolski tečaj so dodali 5 knjig za darila in 20 knjig „visoke literature“.

Konec leta 1994 je bila pošiljka dvajset zabojev že na carinarinici. Postopek na carini je opravila Mila Hribar s pomočjo uradnika podjetja Herman Zupan in priporočilom prof. Matjaža Puca. Preskrbela je tudi prevoz v Slovensko hišo. Knjige sem razdelil upoštevač želje Sektorja za Slovence po svetu.

9. oktobra. 39. Slovenski dan in 38. obletnica Našega doma v San Justu. Na slavju so nastopili tudi učenci sedmega in osmega razreda iz vseh šol Velikega Buena Airesa z deklamacijo štirih pesmi Simona Gregorčiča v režiji Frida Beznika. On je obiskal vse šole. Nakazal učencem način podajanja in z njimi vadil.

Mirjam Oblak je s sodelovanjem požrtvovalnih mamic organizirala preskrbo belokranjskih narodnih noš, v katerih so otroci nastopili.

29. oktobra 1994. Letni izlet slovenskih šolarjev. Prostor, klub letalskih podoficirjev na Ezeizi, je posredoval g. Ullua, oče učenca Rožmanove šole.

Udeležilo se ga je 297 otrok in 44 spremljevalcev.

9. novembra 1994. Šolarji z učitelstvom so pozdravili škofa msgr. Metoda Pirih in urednika Družine Francija Petriča ob vstopu v Slovensko hišo pred sv. mašo s petjem in dobrodošljico.

Šolska kolonija od 26. decembra 1995 do 10. januarja 1995 v Domu pok. dr. Rudolfa Hanželiča. Kolonije se je udeležilo 74 šolarjev, 45 dečkov in 29 deklic.

Kolonijo je vodila Saša Omahna s spremljevalci: župnik France Bergant, Karla Jakoš, Anica Rode, Veronika Vivod, Helena Zarnik, inž. Jani Dobovšek, Marjan, Kristjan in Toni Vivod.

Seminar za učiteljice iz Argentine in Avstralije v Sloveniji od 22. januarja do 12. februarja 1995. Iz Argentine so se udeležile seminarja: Slomškova šola: Alenka Poznič, Gabi Malovrh; Jurčičeva: Marija Slabe, Ani Klemen; Rožmanova: Saša Golob, Regina Leber; Prešernova: Nadica

Grohar, Helena Zarnik; Balantičeva: Lučka Oblak, Mirjam Oblak, Ivana Tekavec; Baragova: Lučka Servin; šola ABC po slovensko: Marjetka Stariha, Tatjana Stariha; Aljaževa: Zdenka Jan, Cilka Arnšek; sv. Cirila in Metoda: Angelca Šmon, Majda Nemanič. Našo udeležbo je pripravil predsednik ZS prof. Tine Vivod.

Skupino je vodila voditeljica Slomškove šole Lenčka Malovrh, ki je na več srečanjih skupaj z lanskoletnimi udeleženkami približala letošnjim potek in način dela na seminarju. Za časa seminarja je vodila in koordinirala vse dejavnosti skupine. Potovanje je pripravil g. Šenk.

Seminar je bil pod okriljem urada Republike Slovenije za Slovence po svetu, katerega sekretar je dr. Peter Vencelj. Svetovalka Mateja Maček je pripravila tehnični potek seminarja, ga koordinirala in vodila.

Prvi del seminarja, strokovno in teoretično izpopolnjevanje sta pripravila Ministrstvo za šolstvo in šport in zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport. Program je izdelala in vodila Dragica Motik. Kako si je zamislila program naj nam sama pove:

Kako do programa? - Priprava programa seminarja za učiteljice iz Argentine in Avstralije je v meni vzbudila občutek velike odgovornosti. Zavedala sem se, da mnoge med udeleženkami prvič po nekaj desetletjih prihajajo v Slovenijo in so polne pričakovanj. Največ težav sem videla v vprašanju, kako izbrati vsebine, ki bi bile zanimive in hkrati koristne pri njihovem delu z mladimi Slovenci.

Pri sestavi programa sem želela slediti ciljem, ki naj bi učiteljicam omogočili:

- vpogled v slovensko šolsko prakso na osnovnošolski stopnji;

- spoznati metode in oblike dela na razredni in predmetni stopnji s poudarkom na predmetnih področjih slovenskega jezika, zgodovine in zemljepisa (te predmete poučujejo tudi pri dopolnilnem pouku v Argentini in Avstraliji);

- uresničiti njihovo samoiniciativnost pri poučevanju, zlasti ko gre za pripravo didaktičnega gradiva, vpogled v sodoben pristop k pripravi/izvedbi kulturne prireditve, ki ponazarja aktivnost učencev pri različnih učnih predmetih in jim omogoča lastno izraznost in kreativnost;

- vpogled v sodoben pristop k pouku slovenskega jezika kot jezika v funkciji;

- vpogled v sodoben pristop k poučevanju umetnostnih besedil;

- spoznavanje različnih metod dela za bogatenje besednega zaklada pri slovenskem jeziku;

- spoznati pesnika Toneta Pavčka in doživeti njegovo poezijo;

- doživeti slovensko „šolo“ in učitelja;

- stik in doživljanje slovenske kulture v avtohtonem okolju;

- primerjanje življenja v Sloveniji nekoč in danes;

- primerjavo življenja in dela v šoli v Argentini, Avstraliji in Sloveniji.

Seminar je potekel v obliki predavanja, pedagoških delavnic, hospitacij in pogovorov s slovenskimi učitelji, raziskovanj okolja in izmenjavi izkušenj med udeleženkami.

Ocena seminarja: Učiteljice so bile navdušene nad programom. Pri delu so bile prizadevne in ustvarjalne. Prijetno mi je bilo delati s takšno skupino.

Od 28. januarja pa je potekala strokovna ekskurzija po Sloveniji, s katero je Sekretariat za Slovence po svetu želel udeleženkam omogočiti, da začutijo utrip domovine in spoznavajo njene kulturne, zgodovinske in naravne znamenitosti.

Dragica Motik

Hvala sekretarju dr. Petru Venclju, svetovalki ministri Mateji Maček, Dragici Motik, ki je pripravila program prvega dela seminarja in vsem, ki so omogočili, da je seminar uspel.

Tako kot lansko leto, so se udeležence

seminarja pismeno zahvalile vsem, ki so sodelovali pri izvedbi seminarja.

O poteku seminarja in obisku Slovenije udeležence obširno poročajo v Svobodni Sloveniji.

12. marca 1995. Začetek slovenskih osnovnih šol v Slovenski hiši. Najprej je bila sv. maša na čast Svetemu Duhu, nato pa v dvorani spevoigra Kresničev, Radovana Godca. Režirala je Nadica Grohar, scenografijo je pripravil Bogo Urbančič, na klavirju je spremljala Niko Gaser, igrali so sedanji in bivši učenci Prešernove šole.

Otroci in starši so napolnili dvorano in prisostvovali odlično pripravljeni spevoigri.

2. aprila 1995. Na zaključek počitniških dni v Našem domu z razstavo ročnih del je Balantičeva šola posebej povabila voditeljice slovenskih šol in šolskega referenta.

V poletnih mesecih, ko delo po naših središčih počiva, je Balantičeva šola nadaljevala šolsko leto s počitniškimi dnevi.

Ob ponedeljkih na Naši domačiji, ob sredah pa v Domu. Ponedeljske dejavnosti so bile razne igre, vzgojni napotki in šport, posebno plavanje, vse prirojeno starosti otrok. Za zaključek so pripravili dvodnevno taborjenje, ki se ga je udeležilo 33 otrok. Počitniške dneve je vodil Karel Groznik s sodelavci: Nevenka Godec, Marta Selan, Erika Indihar, Adrijana Albreht, Marta Albreht, Andreja Lipovšek, Gregor Modič, Andrej Grilj in Jure Urbančič.

V Domu pa so se posvečali ročnim delom. Razdeljeni so bili v pet starostnih skupin. Pod vodstvom Kristine Jereb-Quallizza so sodelovale in pomagale Rezka Likozar, Nežka Kržišnik, Jožica Grilj, Ana Marija Petelin, Nevenka Godec, Marcela Skvarča, Marta Selan, Adrijana Albreht, Ivanka Puhek, poleg teh še Andrej Grilj, Albin Klarreich, Janez Juvančič in predsednik Doma Janez Albreht.

Število otrok je nihalo med 45 in 28. Celotno število je bilo 63 otrok in zanje je skrbelo in jim pomagalo 24 odraslih.

Ob pogledu na razstavljen ročni del, in z vednostjo, da je 24 odraslih — mnogi so se odpovedali svojim počitnicam — pomagalo šolarjem preživeti vesele in koristne počitnice, naše iskrene čestitke skupnosti Balantičeve šole za svetel zgled idealizma pri delu za naše ohranjanje.

Tečaj za neslovensko govoreče otroke. Tečaj „ABC po slovensko“ je nastal, živi in raste iz nujnosti, da odpre vrata v družbeno in kulturno življenje v njem otrokom narodnostno mešanih zakonov. Teh je vedno več.

Vodstvo Jegličeve šole skuša biti kos tej nalogi s tem, da: 1. nudi pouk otrokom od 3. leta; 2. jih vodi skozi vsa leta osnovne šole, gradeč njihovo znanje po odgovarjajočih stopnjah; 3. ki jih oskrbuje letos 7, v celotnem programu pa 8 učiteljic.

Vse življenje tečaja poteka dosledno v slovenskem jeziku — ne dvojezično!, ob učenju, pesmi, igri in drugem udejstvovanju; urejeno, v družinskem vzdušju.

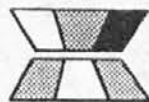
Audio-vizualna metoda nalaga učitelstvu posebno nalogo nenehne izdelave lastnih učnih pripomočkov — od delovnih zvezkov za posameznega učenca in razreda, številnih stenskih slik in drugih ročnih izdelkov do izbora verzov, melodij, tekstov in iger, ki odgovarjajo njihovemu znanju jezika. Ves učni material je izviren, ker v slovenskem jeziku do danes NE RAZPOLAGAMO z učbeniki za slovenščino kot tuj jezik za otroke.

To več kot 15-letno delo iz leta v leto rojeva nove sadove, čeprav se učiteljski kader zaradi univerzitetnega študija ali službe razmeroma hitro spreminja. V letu 1994 so ga sestavljale 3 strokovne učiteljice. (Nad. na 5. str.)

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENC V ARGENTINI

MARIBOR — Modra kavčina ali žametna črnina z Lenta je najstarejša trta na svetu, ki vsako leto rodi. Uspeva že štiri stoletja in daje zelo cenjeno kiselkasto vino. Ta stara trta je tudi prikazana v filmu svetovne organizacije za vino OIV, ki ima sedež v Parizu. Od leta 1989 je prijavljena v pariški genski banki in ima svojo številko. Njeno starost so sporočili tudi za vpis v Guinnessovo knjigo rekordov. Danes meri obseg njenega debla 88 cm, vsako leto pa ima tudi 3 mm prirastka novega lesa, kar pomeni, da živi dalje in da bo ob skrbni negi mestnega viničarja še dolgo v ponos vinnogradniški dediščini.

LJUBLJANA — Etnolog je glasnik slovenskega etnografskega muzeja, ki ga ureja Inja Smerdel, izhaja pa enkrat na leto. Pri novi številki Etnologa, ki je posvečen Ljubljani, pa je glavni urednik pomagala Nena Židov. Uvod je napisal Slavko Kremenšek in sicer o slovenski etnologiji in o mestih.

LJUBLJANA — Menedžerke, ženska sekcija združenja Manager, so razpravljale o predlogu za podaljšanje porodniškega dopusta. Dokazovale so, da bi imelo gospodarstvo veliko škodo zaradi triletno porodniške dobe.

KOPER — Slovenski jamarji so se podali na Kitajsko. Tehnični vodja je povedal, da so raziskovali tam kraški svet južne Kitajske, ki se ponaša kar s 600 tisoč kvadratnimi kilometri stolpastega krasa. Prihodnje leto naj bi se slovenski jamarji vrnili tja kot inštruktorji.

MARIBOR — V klubu Satchmo je bil mednarodni jazzovski festival. Sedem jazzovskih večerov je uvedel koncert graškega kitarista Helterskelterja.

ŠMARJE PRI JELŠAH — V Domu kulture je potekal festival, prvi slovenski triennale satire in humorja Aritas.

STIČNA — Mednarodni simpozij o poslanstvu meništvu na Slovenskem, ki je potekal v samostanu v Stični v okviru tako imenovanih Kulturnih poti Sveta Evrope, je razgrnil številne teme iz evropske zgodovine, zlasti pa strokovno funkcijo in delovanje samostanov, evropske vplive in izvor bogate kulturne dediščine.

LJUBLJANA — Na Gospodarskem razstavišču se je pod gesli Biti ali megabiti razvijal mednarodni sejem informatike in pisarniške opreme, Informatika 95. Kot samostojna prireditelj je bila letos že tretjič.

LJUBLJANA — Acta Chimica Slovenica (ACS) je edina znanstvena revija na področju kemije, ki izhaja v Sloveniji. Prišlo pa je do tega, da se je dotok člankov nevarno približal kritični meji, pod katero ni več mogoče redno izhajanje revije.

LJUBLJANA — Izšla je pri Pomurski založbi knjiga dr. Dražigosta Pokorna. Njen naslov je Prehrana bolnika. Poglavitni del knjige predstavljajo diete za najrazličnejše bolezni in stanja.

LJUBLJANA — Društvo slovenskih pisateljev in časnik Delo že od leta 1991 vsako leto na kresno noč podelita nagrado za najboljši slovenski roman preteklega leta. Na letošnji drugi seji upravnega odbora so sklenili, da bo podelitev kresnika 23. junija na Jurčičevini na Muljavi. Tudi letos bo podelitev nagrade pospremljena s kulturnim programom in pisateljskim simpozijem, ki ga bo pripravilo pisateljsko društvo. Žirija bo izbirala med romani Ferija Lainščeka, Karoline Kolmanič, Zdenka Kodriča, Kajetana Koviča, Igorja Karlovška, Toneta Perčiča, Metoda Pevca, Branka Miklavca, Vladimirja Kavčiča, Marinke Fritz Kunc, Franja Franciča, Vlada Žebota, Žarka Petana, Demijana Šinigoja, Franca Puncerja, Irene Žerjal, Franka Bukviča, Željka Kozinca, Bogdana Novaka, Vladimirja Nardina, Marije Vogrič, Jožeta Felca, Toma Rebolja, Vladimirja Štefaneca, Simona Ma-

gusa, Iva Zormana, Nade Matičič, Tatjana Oblak, Frančka Rudolfa, Gorana Lima, Maje Novak in Franeta Tomšiča.

LJUBLJANA — Pesnik, pisatelj, dramatik, scenarist in režiser Vinko Mödendorfer, dobitnik lanskoletne Župančičeve nagrade za knjigo kratke proze Krog male smrti, je končal snemanje svojega televizijskega prvenca Rožice s Kranjskega. Igro, ki ironično prikazuje zaplete z denacionalizacijo, je posnel v okolju grada Snežnik.

LJUBLJANA — V razstavnih prostorih Slovenskega gledališkega in filmskega muzeja so odprli dokumentarno razstavo o delu in ustvarjanju vsestranskega umetnika, slovenskega gledališkega režiserja Žarka Petana, ki s tem dogodkom hkrati obeležuje 40. obletnico svojega dela. Ob razstavi je izšla tudi nova številka Dokumenti — zajeten monografski zbornik —, ki jo izdaja omenjeni muzej, in je v celoti posvečena Žarku Petanu.

MARIBOR — Knjižnica Srednje ekonomske šole v tem kraju je postala 100. članica slovenskega kooperativnega online bibliografskega sistema COBISS. Okrogla številka članske pogodbe ji je prinesla še dragoceno darilo — nosilec omenjenega sistema, Inštitut informacijskih znanosti, IZUM, ji je poklonil kompletno dokumentacijo ter terminalno postajo s tiskalnikom.

LJUBLJANA — Na pedagoški fakulteti in Srednji vzgojiteljski šoli je potekalo 18. vseslovensko tekmovanje v znanju materinščine za zlato Cankarjevo priznanje, ki sta ga organizirala Slavistično društvo Slovenije in zavod za šolstvo, udeležilo pa se ga je prek sto osnovnošolcev in srednješolcev.

PTUJ — V prejšnjih dveh letih so različni strokovnjaki raziskali Ptujsko akumulacijsko jezero na Dravi in njihove ugotovitve bodo temelj za nadaljnje proučevanje in poseganje na ta prostor. Občina Ptuj je že v letu 1992 naročila študijo Sanacija in vitalizacija Ptujkega jezera, zdaj pa je njena prva faza končana. Izsledki, meritve, opazovanja, izračuni in različni modeli so strnjeni v obsežno dokumentacijo. Ta pa zdaj ne bi smela obležati na policah, saj prav izsledki raziskovanja kažejo, da se je v zvezi s Ptujskim jezerom potrebno lotiti nekaj konkretnih nalog. Voda ni primerna za kopanje, ribe pa ne za uživanje.

CELJE — Letošnji dobitniki Celjskih grbov so: umetnostna zgodovinarica, kustosinja in muzejska svetovalka Milena Moškon (za njeno življenjsko delo), primarij docent in doktor medicine Zvonimir Šušteršič (za njegovo življenjsko delo), Celjsko pevsko društvo (ob stoti obletnici delovanja). Srebrna celjska grba so izročili primariju dr. Francu Štolfi za njegove posebne zasluge pri zbiranju literature s področja zobozdravstva in Števanu Žvižaju za pomembne dosežke v kulturno-umetniški dejavnosti. Bronasta celjska grba pa sta prejela dramska igralka Vesna Jevnikar-Perko za uspešne igralske kreacije in Cvetko Rojc za zasluge pri delu v krajevni skupnosti ter za uspešno organizacijo srečanj ukradenih otrok.

CELJE — Ob sklepu akcije Zlata vrtnica, ki so ga popestrili gojenci glasbene šole, je celjsko turistično društvo po sklepu komisije podelilo 56 priznanj družinam in posameznikom, ki so se lani najbolj potrudili pri urejanju okolja. Zlato vrtnico je dobil javni zavod, zdravstveni dom za urejene in vzdrževane zelenice ob glavnem vhodu, metlo pa Celjski sejem za zane-marjeno okolje, nastlano s smetmi in z odpadki.

LJUBLJANA — Cene električne energije so zrastle za 15 odstotkov. Za 15 odstotkov pa je tudi poskočila cena telefonskega impulza.

Osebnosti

Rojstvo: V družini Tonija Javorška in Mirijam roj. Mehle se je rodila 15. junija hčerka Katarina Marija. — Čestitamo!

Krsta: V nedeljo, 11. junija, sta bili

krščeni v vikariji Ntra. Sra. de los Milagros v Moronu Ludmila Marija Golob, hčerka Andreja in lic. Marte roj. Križ; botra sta Gabi Križ roj. Bajda in Polde Golob; in Zofija Drajzibner, hčerka Petra in Anke roj. Golob; botra sta Cecilija Pugelj in Jože Groznik. Krstil pa ju je France Bergant. Najlepše čestitke!

Poročilo Franca Vitriha o slovenskih osnovnih šolah

(Nad. s 4. str.)

ce in 4 dijakinje Srednješolskega tečaja. Odlikovali sta jih zavzetost za delo in ljubezen do otrok.

Odgovor na to je izredno lepo sodelovanje staršev. A medtem ko skušamo skupno z njimi priti do potrebnih materialnih pripomočkov, ostaja vodstvu tečaja skrb, kako najti profesorja za telesno vzgojo in prav tako potrebni rekreativni program. Končno se pridružuje temu še odločilno vprašanje, kam usmeriti otroke, ki končajo ta tečaj.

Hvaležni smo Šolskem odseku Zedinjene Slovenije za vso oporo. Upamo, da bomo v skupnem prizadevanju in z božjo pomočjo kos vsem nastajajočim potrebam.

Šole nastopajo na prireditvah krajevnih Domov in imajo lastne nastope.

Učiteljsko sodeluje pri verskih srečanjih, procesiji sv. Rešnjega telesa, prvem svetem obhajilu in romanju v Luján.

Vsako prvo soboto v mesecu imajo posamezne šole sv. mašo.

Roditeljski sestanki. Na roditeljski sestankih so govorili kateheti in voditeljice šol, predavali pa so arh. Jure Vombergar o televiziji in skupina, ki jo sestavljajo Marjana Batagelj, Frido in Alenka Beznik.

Šolski odsek ZS posreduje šolam knjige, zvezke in učne pripomočke, ob koncu šolskega leta pa spričevala. Letos smo ponatisnili zvezke za 1. in 2. razred.

Družinam, ki žive v notranjosti države, oddaljenim od slovenskih središč, nudimo učne načrte in pripomočke za učenje slovenščine.

O življenju šol redno poročata tednik Svobodne Slovenije in revija Duhovno življenje z Božjimi stezicami.

Iskrena hvala predsedniku ZS prof. Tinetu Vivodu, tajniku Emilu Cofu, podpredsedniku Jožetu Šenku, Mariji Slabe, urednikoma Svobodne Slovenije in Duhovnega življenja, Janezu Čeču in vsem v poročilu omenjenim in neomenjenim, ki so pripomogli ohranjati slovensko šolsko družino.

Pogled na polno dvorano otrok in mladih staršev na naši začetni prireditvi, po petdesetih letih našega zdomstva, naj polni naša srca z pogumom in optimizmom pri ohranjanju družine slovenskih šol.

Šola Josipa Jurčiča v Carapachayu

Voditeljica: Metka Slabe; verouk: dr. Jure Rode; učiteljice: Ani Klemen, Ani Resnik, Helena Skarlovnik, Helena Žnidar, Marija Slabe; petje: Ani Klemen; glasba: Monika Dobovšek; predsednik šolskega sveta: Martin Jeretina.

Otrok: 25; dečkov 12, deklie 13.

Šola Franceta Prešerna v Castelarju

Voditeljica: Mija Markež; verouk: prof. France Bergant; učiteljice: Pavla Petek, Sonja Zarnik, Irenka Zarnik, Veronika Vivod, Silva Kovačič, Monika Kenda, Nadica Grohar, Helena Zarnik; petje: Moja Jelenc; predsednica odbora staršev: ga. Metka Kopač.

Otrok: 96; dečkov 42, deklie 44.

Šola Antona Martina Slomška v Ramos Mejiji

Voditeljica: ga. Helena Malovrh; ve-

rouk: župnik Jože Škerbec; učne moči: Kristina Breznikar, Saša Omahna, Alenka Poznič, Marjana Rezelj, Meta Vombergar, Alenka Bokalič, Angelika Selan, Gabrijela Malovrh, Helena Rode, Marcel Brula, Marjan Loboda ml., Marjan Loboda st., Ivan Vombergar; predsednica odbora staršev: ga. Saša Omahna.

Otrok: 65; dečkov 29, deklie 36.

Šola Franceta Balantiča v San Justu

Voditeljica: Angelca Klanšek; verouk: Toni Bidovec; učiteljice: Ivana Tekavec, Danica Malovrh, Marija Urbančič, Mirjam Oblak, Bernarda Krajnik, Pavlinka Zupanc; vrtec: Veronika Malovrh, Monika Zupanc, Nevenka Godec; petje: Anica Mehle, Marija Štrubelj, Marta Selan; splošna pomoč: Ivanka Puhek; predsednik odbora staršev: Lojze Modic.

Otrok: 104; dečkov 54, deklie 50.

Šola škofa dr. Gregorija Rožmana v San Martinu

Voditeljica: ga. Katica Dimnik; verouk: Franci Šenk; učiteljice: Ana Strle, Andreja Verbič, Marta Škulj, Regina Leber, Angelca Podržaj, Saša Golob, Irena Peršuh; petje: ga. Lučka Kastelic; predsednica šolskega odbora staršev: ga. Gabrijela Marolt.

Otrok: 65; dečkov 35, deklie 30.

Šola Ireneja Barage v Slovenski vasi

Voditeljica: Mirijam Goljevšček; verouk: Franci Pavlič, Janez Petek, Jaka Barle, Lucijana Servin; učiteljice: Elizabeta Grbec, Lucijana Servin, Mari Urbanija; ga. Olga Fink, Lojzka Mehle, Zlata Adamič; petje: Lucijana Servin, Lojzka Mehle, sestra Snežna; predsednica šolskega odbora: ga. Mari Rot.

Šola sv. Cirila in Metoda v Mendozii

Voditeljica: Lučka Božnar; verouk: Jože Horn; učiteljice: Angelca Bajda, Mari Mlinar, Marta Plath, Vladko Žumer; petje: Angelca Bajda; knjižničarka: Mari Mlinar.

Otrok: 39; dečkov 21, deklie 18.

Šola za špansko govoreče

Voditeljica: Bibi Bajda. Otrok: 10; dečkov 5, deklie 5.

Šola župnika Jakoba Aljaža v Bariločah

Voditeljica: Marta Jerman; verouk: Ivanka Marinič; učiteljice: Alenka Arnšek, Cilka Arnšek, Danica Mavrič, Anica Magister, Lija Kambič; petje: Lučka Jerman.

Otrok: 21; dečkov 10, deklie 11. Vrtec: 6 otrok.

Šola J. Ev. Kreka v Tucumanu

Voditeljica: Jožejka Žakelj; učiteljice: Marta Žakelj, Ivica Draksler.

Otrok: 4; dečkov 3, deklie 1.

Šola Mirka Kunčiča v San Luisu

Voditeljica: Joži Zupanc; učiteljica: Andrejka Zupanc.

Otrok: 2; dečkov 2, deklie —.

Šola ABC za špansko govoreče (Jegličeva šola)

Voditeljica: Marjana Batagelj; učiteljice: Irenka Fajdiga, Nevenka Jelenc, Cecilija Grbec, Pavla Grbec, Tatjana Stariha, Francika Korošec; predsednica odbora staršev: ga. Irena Žerovnik-Roson.

Otrok: 35; dečkov 21, deklie 14.

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrljske vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

ZDRAVNIKI

dr. Marija Avguštin - Specialistka za očesne bolezni. Ponedeljek, torek in petek od 16. do 20. ure. Roma 3122 - 1. nadstr. 3. - Isidro Casanova (20 m od Rute 3). Tel.: 485-5194

PSIHOLOGIJA

Lic. Jelka Oman, psihologinja. Psihološka pomoč pri učenju in vedenju, orientacija pri izbiri poklica in v njem, ter za starše in vzgojitelje. Finocchietto 1949, Hurlingham, Tel.: 665-0268

Psihoanalitični konzultorij; lic. psih. Marko Mustar; Santa Fé 3228, 3° „M“ — Capital — Tel.: 831-3546.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. Elektro Ader - Franci Jarc. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947 / 762-1947

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantes óseo-integrados; sreda in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Senk - Tel.: 762-2840.

Tel. 441-1264 / 1265

Latalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 Y. Yrigoyen 2742 - San Justo

Lepo sobo v Ljubljani oddam za mesec julij in avgust. Tel. 658-0154.

ADVOKATI

dr. Katica Cukjati — odvetnica - ponedeljek, sreda, petek od 18. do 20. ure - Boulogne Sur Mer 362, La Tablada, Tel.: 652-5638

dr. Marjana Poznič — odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knavs — odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: 476-4435; tel. in faks 46-7991.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón - Tel.: 489-3319

Janez Pustavrh: barvam hiše, stanovanja, polagam tapete (empapelado); tel. 651-6622 (po 13. uri).

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Česarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (g. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 12.-

PROSLAVA DNEVA SLOVENSKE DRŽAVNOSTI

24. junija 1995 v Slovenski hiši

ob 19.15 uri: sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj

ob 20.00 uri: v dvorani:

— pozdrav: Marjan Loboda, predsednik Zedinjene Slovenije

— nagovor: prof. Matjaž Puc, odpravnik poslov veleposlaništva Republike Slovenije

— akademija: sodelujejo Ani Rode, Luka Debevec, Ivan Vombergar

— večerja

SLOGA - MULTIRED

Po naseljih, kjer bivajo Slovenci, se že pojavljajo trgovine z logotipom MULTI-RED. Gotovo je med njimi kakšna, ki vas zanima.

V SLOGI vam bomo izpolnili pristopnico.

BREZPLAČNO

boste v enem tednu dobili kartico SLOGA-MULTIRED.

V SLOGI JE MOČ!

Ob 50-letnici smrti dr. Janka Kralja

V četrtek, 25. maja, je Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici organizirala večer ob 50-letnici smrti goriškega političnega in kulturnega delavca dr. Janka Kralja. Med res številnim občinstvom, ki je napolnilo komorno dvorano Katoliškega doma, so bili prisotni tudi prof. Lojze Peterle, dr. Peter Vencelj, dr. Tine Velikonja, prof. Alojz Rebula, konzul Tomaž Pavšič; na slavnostni večer je kot poseben gost prišla iz Argentine ga. Lučka Kralj, hči dr. Janka.

Po uvodni pesmi podgorske skupine Akord je prof. Tomaž Simčič na kratko orisal lik dr. Kralja, enega najizrazitejših voditeljev krščanskega formata in genialnega organizatorja odpora proti raznarodovanju Slovencev na Primorskem med dvema vojnama. Rodil se je leta 1898 v Saksidu pri Dornberku na Vipavskem. Bil je nemiren intelektualec, markanten laik, ki si je prizadeval za krščansko organizacijo človeške družbe, za razvoj krščanskega socializma brez nasilja in za ohranitev slovenske identitete na Primorskem. Imel se je za Krekovega učenca, vendar je bil prepričan, da je treba narediti korak dlje od Kreka. Ker je bil kot publicist in politik „nevaren“, ga je leta 1928 „usoda (obsodba na konfinacijo) zanesla na jug“, na Li-

parske otoke. Njegovo delovanje ob strani ljudstvu pa ni nikdar prenehalo. Iz javnosti se je preselilo v katacombe, v podtalne struge.

Prof. Lojzka Bratuž je nato spregovorila o nepogrešljivi vlogi dr. Kralja pri razvoju Goriške Mohorjeve družbe. Od leta 1926 je bil urednik njenih izdaj. Brez njega bi družba v fašističnem viharju najbrž ne preživela. Bil je ne samo njen pravni zastopnik, ampak tudi duša družbenega delovanja.

Sledil je pester in živ poseg gospe Lučke Kralj, ki je pletla pričevanja o očetu s svojimi otroškimi spomini nanj; Jan Leopoli in mali vnuki gospe Lučke so recitirali molitvico in nekaj odlomkov iz doktorjevih pisem. Kralj je skrbel za pravno obrambo in posredovanje, pisal prizive in rekurze, reševal iz zaporov in konfinacije slovenske ljudi. Leta 1942 se je tudi na Primorskem pojavila OF in potencialni sovražniki narodnoosvobodilnega boja, od fašistov in komunistov preganjani, kot dr. Kralj, so bili na „črnem listu“. Izčrpan in bolan je prof. Janko Kralj umrl v Rimu, star komaj 46 let. Pogumni, verni in odločni možje kot je bil dr. Kralj, so nam lahko samo v zgled.

Rezultat zadnjih izrednih volitev za župana občine Ribnica maja 1995: 67%.

V državnem zboru ima SDSS 4 poslance, v mestnih in občinskih svetih pa 406 svetnikov ter 25 županov. SDSS je zastopana s svetniki in župani v vseh večjih in srednjih občinah (v 135 od skupaj 147 občin).

V nedeljo, 25. junija, bo Slomškova šola skupno z bivšim učenci pripravila pevsko igrico „Vila Malina“, takoj po sv. maši.
Lepo vabljeni!

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario: Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 60; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje in oblikovanje:
MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 362-7215
(1101) Buenos Aires

OBVESTILA

SOBOTA, 24. junija:

Proslava Dneva slovenske državnosti v Slovenski hiši ob 19.15.

NEDELJA, 25. junija:

Občni zbor Slovenskega doma v Carapachayu.

SOBOTA, 1. julija:

SKA: Predavanje dr. Lojzeta Kukovica: okrožnica Evangelium vitae ob 20. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 2. julija:

Slovenske osnovne šole v Argentini: Alojzijeva proslava ob 16. uri.

SREDA, 5. julija:

Redni sestanek Zveze mater in žena. Razgovor z dr. Jurijem Rodetom o vtisih iz Svete dežele.

Poravnajte naročnino!

Slovenske osnovne šole v Argentini

V nedeljo, 2. julija v Slovenski hiši

Alojzijeva proslava

Ob 16. uri sv. maša za pok. katete in učitelje po maši pred spomenikom poklon žrtvam revlucije in vojne

nato v dvorani spevoigra „Vila Malina“

Svetlane Makarovič v izvedbi sedanjih in nekdanjih učencev Slomškove šole in v režiji Štefana Godca

Vstopnina: Odrasli: \$ 3, otroci \$ 1.

Vsi šolski otroci, njihovi starši in ostali iskreno vabljeni!

Vabi šolski odsek ZS

Socialdemokratska stranka Slovenije

Prva socialdemokratska stranka je bila v Sloveniji ustanovljena leta 1896. Njeni najvidnejši predstavniki v prvi polovici 20. stoletja so bili Ivan Cankar, Dragutin Lončar in Albin Prepeluh. Leta 1945 je bila skupaj z ostalimi političnimi strankami prepovedana, njeni voditelji pa preganjani.

Že v času komunizma, med stavko litostrojkih delavcev leta 1987, je po 42 letih nastal iniciativni odbor za ustanovitev Socialdemokratske stranke, ustanovni kongres stranke, ki se je imenovala Socialdemokratska zveza Slovenije, pa je bil zaradi pritiska nedemokratskega režima sklican šele 16. februarja 1989. Prvi predsednik stranke je postal inž. France Tomšič,

njegov naslednik pa novembra 1989 dr. Jože Pučnik. Dr. Pučnik je takoj zatem postal tudi predsednik Demokratične opozicije DEMOS, ki je aprila 1990 zmagala na prvih svobodnih volitvah. Danes stranko vodi bivši obrambni minister Janez Janša.

Stranka ima danes 10.500 članov (brez članov forumov), od tega 21,6% z višjo in visoko izobrazbo, 58,4% s srednjo, preko 26% mladih in preko 28% žensk. Povprečna starost članstva je 34 let.

Rezultati volitev

Volitve v skupščino RS 1990: 7,8%.

Volitve v Državni zbor 1992: 3,4%.

Volitve v mestne in občinske svete 1994: 14%.